

**Forespørgselsdebat om hvordan vi i fremtiden kan skabe en bredere, og mere åben handel med andre lande via skibstrafik, så vi kan være mere med i globaliseringen.
(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)**

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning)

Jeg skal på vegne af Naalakkersuisut takke medlem Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut for forslaget til forespørgselsdebatten.

Naalakkersuisut finder, at der er tale om et vigtigt emne, som vil have stor betydning for den økonomiske udvikling i de kommende år.

Den nuværende samhandel med omverdenen sker i dag hovedsageligt inden for rammerne af Royal Arctic Lines enekoncession til søtransport af gods til og fra Grønland og mellem de grønlandske byer og bygder.

Rederiet er således en livsnerve for det grønlandske samfund. Royal Arctic Line driver 13 havne i Grønland, og har en filial i Aalborg. Koncessioneret søfragt til og fra Grønland går i dag via Aalborg. Dog går gods fra Island, USA og Canada via Reykjavik.

Royal Arctic Line A/S har i de senere år iværksat en moderniseringsproces, som netop har til hensigt, at sikre en mere fleksibel og moderne besejlingsstruktur til gavn for såvel erhvervsliv som forbrugere.

Der er tale om en række omfattende ændringer, der blandt andet har som mål at sikre, at transporten til og fra Grønland bliver bedre integreret i det internationale transportsystem.

Moderniseringsprocessen har også omfattet, en styrkelse af selskabets organisation, omlægning af it-systemer og ikke mindst et omfattende investeringsprogram med henblik på anskaffelse af nye fartøjer.

Som det vil være bekendt for de fleste, har der ikke været tale om en nem omstilling. Det er derfor glædeligt, at det regnskab og den beretning som Royal Arctic Line fremlagde på generalforsamling i maj 2019 viser, at selskabet nu er på rette vej mod visionen om et styrket godstransportsystem.

Royal Arctic Line oplyste på generalforsamlingen, at pålideligheden af sejlplanen i 2018 var den højest registrerede nogensinde. 88 % af anløbene forløb således efter planen. I 2017 var det kun 36 % af anløbene, der kom til tiden.

Det er ligeledes glædeligt, at de islandske konkurrencemyndigheder nu har accepteret, at Royal Arctic Line og Eimskip kan gå videre med et samarbejde.

Samarbejdet betyder, at rederierne deler kapaciteten på tre nybyggede skibe på 2.150 TEU. To af skibene vil være ejede af Eimskip og det sidste af Royal Arctic Line. Den planlagte samsejlds mellem de to rederier forventes nu igangsat i slutningen af 2019.

Royal Arctic Line har opridset en række fordele under overskriften "*Vi gør det let at handle med Grønland*". Blandt de meste oplagte fordele kan nævnes, at:

Vi får ugentlig sejlds hele året til og fra Grønland, hvilket sikrer en mere fleksibel planlægning af import og eksport.

Royal Arctic Line planlægger forbindelser til flere havne med internationale forbindelser. Planen er, at Nordamerika skal besejles via Reykjavik. England skal nås via Torshavn. Asien og andre markeder skal besejles via Aarhus. Desuden planlægges der direkte forbindelser til Island, Færøerne og Sverige. Polen og Norge skal i henhold til planerne besejles skiftevis hver anden uge.

Den nye besejlingsstruktur vil muliggøre et samarbejde med globale rederier.

Eksportkunder skal således fremover kunne aftale mere direkte afskibninger af eksportprodukter fra Grønland til slut markeder. Dette muliggør, at salget af produkter i højere grad kan ske direkte fra Grønland.

Royal Arctic Lines nye internationale besejlingsstruktur understøttes desuden af, at Sikuki Harbour har bygget en ny og moderne containerterminal i Nuuk.

Også på andre områder har Naalakkersuisut og Inatsisartut gennemført en modernisering af de transportmæssige rammevilkår for erhvervslivet.

I Naalakkersuisuts nye strategi for eksport af is og vand, er der sket en lempelse i forhold til søtransporten. Det fremgår således af den nye is- og vandlov, at RALs enekoncession ikke finder anvendelse på søtransport af is- og vandressourcer.

Det forventes, at undtagelsen fra eneretten vil gøre det økonomisk mere attraktivt at investere i udnyttelse af is og vand i Grønland, og dermed gøre Grønland mere konkurrencedygtig.

Der findes tilsvarende undtagelser på transportområdet for andre erhvervssektorer, såsom olietransport i tankskibe og transport af gods på eget skib som led i anden virksomhed end transport. Royal Arctic Lines eneret gælder heller ikke for virksomhed, der udføres i forbindelse med aktiviteter, der er omfattet af råstofloven.

Naalakkersuisut er enig med forslagsstilleren i, at det er vigtigt med et tæt samarbejde med Island og Færøerne. Der er således allerede været foretaget en række drøftelser med disse lande i vestnordisk regi med det formål at kortlægge mulighederne for et styrket samarbejde på en række områder af fælles interesse.

Det kan desuden oplyses, at Island og Grønland allerede har en frihandelsaftale, der har baggrund i Grønlands udtræden af det daværende EF.

Naalakkersuisut har i overensstemmelse med Inatsisartuts beslutning herom etableret en grønlandsk repræsentation på Island. Repræsentationen i Reykjavik bidrager til at videreudvikle og styrke væsentlige politiske og handelsmæssige forbindelser, hvilket forventes at give samfundsøkonomiske fordele for Grønland.

Afslutningsvis er det Naalakkersuisuts vurdering, at moderniseringen af vores transportsystem skal understøtte hele vores internationale samhandel bedst muligt. I den forbindelse skal det erindres, at store vigtige markeder for Grønland er Europa og Fjernøsten.

Grønlandske fiskeriprodukter har toldfri adgang til EU's markeder under vores fiskeriaftale. Dertil har Grønland i kraft af vores status som Oversøisk Land og Territorie (OLT) toldfri adgang til EU's indre marked. Det er også værd at bemærke, at handelsadgangen til de asiatiske markeder med stor afsætning til primært Kina og Japan fungerer tilfredsstillende.

Afslutningsvis vil jeg på vegne af Naalakkersuisut sammenfatte de mange initiativer til, at Naalakkersuisut på en række områder er godt i gang med at skabe rammerne for en forbedret samhandel med omverdenen.

Naalakkersuisut ønsker Inatsisartut en god debat om emnet.